

За гостуващи роднини от България

Купувайте здравни застраховки от Канада

„Г-н Еленков, чета с интерес статиите ви във вестник „Български хоризонти“ и се радвам на възможността, която изданието предоставя за безплатна консултация на читателите. Моят въпрос е свързан с пътуване на родителите ми от България до Канада. Майка ми и баща ми ще дойдат тук в края на лятото за 6 месеца. Те са в добро здраве и ме интересува каква здравна застраховка трябва да им се направи. Дали е по-добре тя да е от България или това може да стане и в Канада? Какъв е вашият съвет за покритието и стойността на полицата? Бих искала да знам също така дали има застраховки, които покриват и спешна стоматологична помощ?

Благодаря ви предварително!

С уважение: Марина Иванова, Мисисага

Много ви благодаря, Марина, за въпроса, който сте изпратила до редакцията. Вие сте успяла накратко да обхванете всички важни въпроси и фактори, определящи здравната застраховка за чужденци. Аз просто ще ги систематизирам, за да ви улесня в бъдещото консултиране на статията.

1. Възрастта на родителите.

2. Продължителността на престоя им в Канада.

3. Здравословното им състояние преди пътуването.

4. Българска или канадска застраховка?

5. Какво да покрива застраховката?

6. Каква да е стойността на застраховката?

7. Има ли застраховки включващи спешна стоматологична помощ?

Преди да започна с отговорите искам дебело да подчертая, че медицинската застраховка за чужденци ще покрие всички медицински разходи на вашите родители (за лекари, линейки, болници, лекарства, патерици, гипс и т.н.) при следните условия:

- Медицинският разход да е възникнал внезапно, неочаквано и непредвидимо. Какво означава това? Изключва се медицинският туризъм. Изключват се редовните периодични прегледи.

- Медицинският разход да бъде подкрепен с официална фактура на оригинална бланка, подписана от медицинско лице (лекар, терапевт, аптекар и т.н.) което е регистрирано и упълномощено да извършва законно съответната дейност в Канада.

Освен това, всяка застраховка задължително съдържа и ред други стандартни ограничения, които не се нуждаят от ко-

ментар (злоупотреби с наркотици и алкохол, участие в криминално престъпление, опит за самоубийство и т.н.). Тези ограничения трябва внимателно да се прочетат в полицата (копие има на моя уеб сайт) и просто да се имат предвид.

1. **Възрастта** на родителите ви директно определя какъв вид и какъв размер застраховка да търсите. Вие не цитирате конкретно възрастта на родителите, които могат да са на 55, но могат да са и на 85. Най-общо мога да ви кажа, че колкото по-възрастни са вашите родители, толкова по-голям интерес имате да им купите застраховка, която покрива стабилни хронични заболявания, и толкова по-голяма по стойност трябва да е застраховката. Вероятността от заболявания, виене на свят, падане и счупване на крайници рязко нарастват с възрастта.

2. Не е необходимо човек да знае висша математика, за да прелени, че колкото е по-дълъг **престоят**, толкова е по-голяма вероятността да възникнат медицински разходи, съответно по-голяма е нуждата от застраховка. Това не означава задължително, че размерът ѝ трябва да бъде голям. Размерът на застраховката е по-скоро функция на следващия фактор.

3. **Здравословното състояние** на вашите родители преди пътуването до голяма степен ще повлияе вашето решение за размера на застраховката. Ако те имат хронични заболявания (най-често срещаните са високо кръвно налягане и диабет) трябва да определите дали хроничните заболявания са „стабилни“. „Стабилно“ е едно заболяване, за което лече-

нието и лекарствата не са променяни (увеличавани или намалявани!) през последните 180 дни преди пътуването. Стотици пъти съм чувал изказвания, че родителите са „много здрави, нищо им няма“, а при подробно разпитване се оказва, че вземат по две хапчета на ден за кръвно и контролират диабета с диета. Не се притеснявайте, а директно запитайте родителите си дали вземат каквото и да е лекарство, дали им е предписано лекарство, но те не го вземат защото „са добре“, и дали са ходили на лекар по каквато и да е причина през последните 6 месеца. Не ги питайте само дали са добре, защото отговорът задължително ще бъде „да, добре сме“.

4. Най-често задаваният въпрос е дали да се купи застраховката **от България или от Канада**. Категоричният отговор е - от Канада, освен ако родителите ви не са много богати. Когато възникне медицински разход тук, в Канада, някой трябва да го плати незабавно. Никой лекар няма да лекува вашите родители и никой аптекар няма да ви даде лекарства, ако не платите на място, веднага. Единственото изключение може да бъде, ако имате закупена за тях канадска застраховка и я представите в болницата; разходът се очаква да бъде значителен (хиляди долари); администратор от болницата ще се обади в застрахователната компания, която да им потвърди валидността на застраховката и че оставащата по застраховката не използвана сума е значително по-голяма от очаквания размер на разходите. Само тогава болницата няма да иска от вас веднага да платите и ще представи директно клейма на застрахователната компания от ваше име.

Ако родителите ви имат **застраховка, закупена в България** и пристигнат със сто хиляди долара в кредитни карти и пътнически чекове, тогава няма проблем. Те ще си плащат навсякъде и като се приберат в България след 6 месеца, ще си представят клейм в тяхната застрахователна компания и след известно време ще получат някакво обезщетение. Това вас не ви касае. В нормалния случай, обаче, вие ще сте та-

зи, която ще трябва да плаща всички медицински разходи в Канада. И тук започват проблемите:

- Застрахователната компания е в България, а не тук в Канада. Следователно вие едва ли ще имате друг изход, освен да събирате всички фактури през всичките 6 месеца и да чакате вашите родители да се върнат в България, за да направят клейм. Ако застраховката е от канадска компания и още на първия месец имате разход от семейния ви доктор и кварталната аптека, вие незабавно ще представите клейма и до 5 работни дни ще си получите парите. Задайте си сама въпроса: На коя компания ще ѝ бъде по-лесно и коя по-бързо ще прецени дали клейма е законен и коя по-бързо ще го плати - българската или канадската?

- Застраховката, закупена в България, е за да покрие **двама български граждани по време на пътуването им в чужбина**. Закупената от канадски спонсор (вие) в Канада застраховка е за **двама пристигащи от чужбина гости**. Разликата е огромна. Продаваните във всяка държава застраховки най-общо казано се базират на местния стандарт. Те са в пряка зависимост от цените на медицинските услуги и лекарства в съответната страна и най-вече от условията на местното медицинско осигуряване на населението. Може би това ще дойде като изненада за вас, но когато една застрахователна компания покрива гражданите на собствената си страна за пътувания в чужбина, тя служи само да финансира временно вашите медицински разходи в чужбина, докато си възстанови изплатените на вас пари от държавната здравно - осигурителна система или от вашия групов план от местоработата. Реално тя поема риск само за разликата над тези суми. Затова медицинските застраховки за пътуване в чужбина са толкова евтини, но пък съдържат уговорката - „разумни и обичайни разходи“. Мисля, че не трябва да обяснявам, че медицински разход който е „разумен и обичаен“ в България не е задължително да е „разумен и обичаен“ в Канада. Предполагам че вече сте се досетили, че искам да ви кажа,

че един разход, направен и заплатен от вас в Канада, може да не бъде изцяло признат в България за „разумен и обичаен“ и съответно изплатен.

- Застраховката, закупена в България ще обезпечи в български левове направените в Канада и заплатени от вас в канадски долари разходи. Мога да ви гарантирам, че ще понесете сериозна загуба от приложения при плащането валутен курс. Просто никоя компания няма да приложи курс, който е в нейна вреда.

5. По въпроса **какво да покрива** застраховката аз винаги съветвам моите клиенти да купуват застраховка, покриваща „стабилни хронични заболявания“. Застраховката със „стабилни хронични заболявания“ е малко по-скъпа, но не оставя място по време на клейм за застрахователната компания да „се измъкне“ и да не плати клейма на база на това, че родителят е имал този проблем от години и той просто се е обострил поради смяната на климата. Трябва да намерите необходимия баланс между вашия бюджет и здравното състояние на родителите ви. Въз основа на конкретни дати на раждане и пълни подробности по здравното състояние на вашите родители аз бих могъл да ви дам и по-конкретен съвет.

6. Аз вече споменах, че възрастта и здравословното състояние на вашите родители ще повлияят на вашето решение по отношение на **размера** на застрахователното покритие. Предлагат се застраховки в размер от десет до сто и петдесет хиляди долара. Основният фактор все пак си остава цената на медицинските услуги в Канада. Естествено, аз не мога тук да приложа списък на всички цени за лекарства и медицински услуги в Ка-

нада, а и това не е необходимо. На базата на многогодишния ми опит с тези застраховки мога да ви дам няколко основни цени и примери:

- легло и закуска на ден в канадска болница за чужденец струва две хиляди и петстотин долара; тази сума не включва таксите за лекари, медицински сестри и санитарни, за изследвания, рентгенови снимки, лекарства и т.н.; във фактурата ще видите термометър, памук, марли, 5 - 6 чифта ръкавици, посещенията на всички медицински лица по минути съобразно техните тарифи и т.н., да не изпадам в подробности. Общо взето, 24 часа престой, без да е извършено някакво конкретно лечение или операция, струва между 4 и 5 хиляди долара;

- счупен крайник (ръка или крак, но без никакви усложнения) от гипсирането, през периодичните прегледи до свалянето на гипса варира от 700 до хиляда и двеста долара;

- прилошаване, разходка с линейка до болницата, където се установява, че всичко е наред, струва над 800 долара;

- инфаркт без операция (angioplasty) със стабилизиране и изписване от болницата за 3 дни струва малко под 20 хиляди долара.

7. Да, има застраховки, които покриват **разходи за стоматологично лечение**. Не забравяйте обаче двете основни изисквания, които аз посочих в началото, за да може един медицински разход да бъде заплатен. В най-добрите застраховки лимитът за лечение при болки и възпаление е 300 долара, а при повреда на собствени зъби от удар (при катастрофа, при падане и т.н.) лимитът е хиляда долара.

Искрено Ваи,
Чавдар Еленков

Финансовият експерт отговоря на вашите въпроси

Редакцията на в. „Български Хоризонти“ откри от юни нова рубрика: „Запитайте застрахователния експерт“.

Г-н Чавдар Еленков, Certified Financial Planner, Certified Health Insurance Specialist - финансов експерт, автор на десетки статии в нашия вестник - ще отговаря на ва-

ши въпроси, свързани с издаването или изплащането на:

- задължителната медицинска застраховка за Су-первиза;
- медицински застраховки за гости в Канада и за канадци, пътуващи в чужбина;
- застраховки за нетрудоспособност;
- здравни застраховки (с или без заболяване);
- здравни доверителни фондове;
- групови здравни застраховки;
- застраховки за критични заболявания;
- застраховки за защита на вашия малък или среден бизнес (key-person insurance, buy-sell agreements);
- застраховки за защита на вашата ипотека (защо не трябва да се доверяваме на банките);
- застраховки живот;
- регистрирани спестявания за пенсия и образование чрез застраховка.

Моля изпращайте вашите въпроси до редакцията на в. „Български Хоризонти“:

на телефон 416-962-7100

на имейл editor@bulgarianhorizons.com

или на адреса на редакцията 5312 Dundas St. West,

Toronto, ON M9B 1B3

„Българе“ изнесоха незабравимо шоу в Торонто

Незабравимо шоу изнесе ансамбъл „Българе“ при първата си визита в Канада. Впечатляващото представление на 25 май препълни залата в MasMillan Theatre в Торонто. Концерта им уважиха стотици наши сънародници, българският генерален консул Иво Мускуров, както и генералните консули на Полша, Хърватия и Сърбия. В залата беше и внукът на цар Борис III - принц Херман Лайнинген. На 24 май танцьорите и екипът на „Българе“ гостуваха на ансамбъл „Димитровче“. Те се срещнаха в църквата „Св. Димитър“ в Брамптън.